

Prâna

Prânâyâma handelt niet, zoals velen denken, over de ademhaling; de ademhaling heeft er inderdaad al zeer weinig mede te maken. De ademhaling is slechts een van vele oefeningen, waardoor wij het werkelijke Prânâyâma bereiken. Prânâyâma betekent het beheersen van Prâna. Volgens de filosofen van India bestaat het ganse heelal uit twee substanties, waarvan zij de ene Âkâsha noemen. Het is het alomtegenwoordige, alles doordringende bestaan. Alles wat vorm heeft, alles wat het gevolg is van samenstelling, wordt uit dit Âkâsha ontwikkeld. Het is het Âkâsha wat lucht wordt, wat de vloeibare stoffen wordt, wat de vaste stoffen wordt; het is het Âkâsha, dat de zon, de aarde, de maan, de sterren, de kometen wordt, het is het Âkâsha dat het menselijk lichaam wordt, het dierenlichaam, de planten, elke vorm die wij zien, alles wat zintuigelijk waargenomen kan worden, alles wat bestaat. Het kan niet waargenomen worden, het is zo fijn, dat het buiten de gewone waarneming valt; het kan alleen gezien worden, wanneer het grof geworden is, vorm aangenomen heeft. In het begin der schepping is er alleen dit Âkâsha. Aan het einde van de tijdkring versmelten de vaste stoffen, de vloeistoffen en de gassen alle weer tot het Âkâsha, en de volgende schepping komt eveneens uit dit Âkâsha voort.

Door welke macht wordt dit Âkâsha omgevormd tot dit heelal? Door de macht van Prâna. Evenals dit Âkâsha de oneindige, alomtegenwoordige materie van dit heelal is, evenzo is dit Prâna de oneindige, alomtegenwoordig zich manifesterende macht in dit heelal. Aan het begin en het einde van een tijdkring wordt alles Âkâsha en al de krachten die er in het heelal zijn, keren terug tot het Prâna; in de volgende periode wordt uit dit Prâna alles ontwikkeld, wat [36] wij energie noemen, alles wat wij kracht noemen. Het is het Prâna, dat zich manifesteert als beweging; het is het Prâna dat zich manifesteert als aantrekkingskracht, als magnetisme. Het is het Prâna, dat zich manifesteert als de werkingen van het lichaam, als de zenuwstromen, als gedachtenkracht. Vanaf de gedachte tot de geringste vorm van kracht is alles een manifestatie van Prâna. Het geheel van alle krachten in het heelal, geestelijk of stoffelijk, wordt, teruggebracht tot zijn oorspronkelijke staat, Prâna genoemd. "Toen er noch iets noch niets was, toen duisternis door duisternis omringd was, wat bestond er toen? Dat Âkâsha bestond zonder beweging". De stoffelijke beweging van het Prâna had opgehouden, maar het was daarom nog aanwezig. Aan het einde van een tijdperk komen de krachten, nu in het heelal werkend, tot rust en worden potentieel. Aan het begin van het volgende tijdperk beginnen ze weer te werken, bewerken het Âkâsha en ontwikkelen uit het Âkâsha deze verschillende vormen, en naar gelang het Âkâsha verandert, verandert ook dit Prâna in al deze manifestaties van energie. De kennis en beheersing van dit Prâna is werkelijk wat bedoeld wordt met Prânâyâma. Dit opent voor ons de deur naar bijna onbegrensde macht. Veronderstel bv. dat een mens het Prâna volkomen begreep en het kon beheersen, welke kracht op aarde zou niet binnen zijn macht vallen? Hij zou de zon en de sterren uit hun banen kunnen brengen, alles in het heelal beheersen, van de atomen tot de grootste zonnen, omdat hij het Prâna zou beheersen. Dit is het einddoel van Prânâyâma. Wanneer de Yogi volmaakt wordt, zal er niets in het heelal zijn wat niet onder zijn beheersing valt. Indien hij beveelt, dat de goden of de zielen van de overledenen voor hem zullen verschijnen, komen

zij op zijn verzoek. Al de natuurkrachten zullen hem als slaven gehoorzamen. Wanneer de onwetenden deze krachten van de Yogi zien, noemen zij het wonderen. Een eigen aardigheid van de Hindoegeest is, dat hij altijd naar de laatst [37] mogelijke veralgemening zoekt, de details voor latere uitwerking bewarend. De vraag wordt in de Veda's gesteld: "Wat is dat, waardoor wij, dat kennende, alles weten?" Dus alle boeken, en alle filosofieën die geschreven zijn, moeten alleen *dat* bewijzen, waardoor, dat kennende, alles gekend wordt. Indien een mens dit heelal stukje voor stukje wil leren kennen, moet hij elke afzonderlijke zandkorrel kennen, wat een oneindige tijd zou kosten; hij kan ze niet alle kennen. Hoe kan er dan kennis mogelijk zijn? Hoe kan dan een mens door de bijzondere dingen alwetend worden? De Yogi's zeggen, dat er achter deze bijzondere manifestaties een algemeen beginsel aanwezig is. Achter alle bijzondere ideeën staat er een algemeen, een abstract beginsel; vat het en U heeft alles omvat. Evenals dit ganse heelal in de Veda's tot één algemeen beginsel is teruggebracht, tot dat Ene Absolute Bestaan, en hij, die dat Bestaan heeft begrepen, het ganse heelal heeft begrepen, evenzo zijn alle krachten teruggebracht tot één algemeen beginsel, dit Prâna, en hij die het Prâna beheerst, beheerst al de krachten in het heelal, mentaal of stoffelijk. Hij die het Prâna beheerst, beheerst zijn eigen denken en al de denkende wezens die bestaan. Hij die het Prâna beheerst, beheerst zijn lichaam, en al de lichamen, die bestaan omdat het Prâna het algemeen beginsel van de manifestatie van kracht is.

Hoe het Prâna te beheersen is de bedoeling van Prânâyâma. Alle oefeningen en de opleiding zijn in dit opzicht op dat éne doel gericht. Elk mens moet beginnen waar hij staat, moet leren hoe de dingen te beheersen, die hem het naast zijn. Dit lichaam is ons zeer na, nader dan iets anders in het uiterlijke heelal, en deze geest is ons het naaste van alles. Het Prâna, dat deze geest en dit lichaam bewerkt, is ons het naast van al het Prâna in het heelal. Deze kleine golf van het Prâna, welke onze eigen energie, mentaal en stoffelijk, voor stelt, is ons het naaste van al de golven van de oneindige oceaan van Prâna. Indien wij er in kunnen slagen die kleine [38] golf te beheersen, dan alleen kunnen wij hopen het gehele Prâna te beheersen. De Yogi, die hierin geslaagd is, bereikt de volmaaktheid; niet langer staat hij onder enige macht. Hij wordt bijna almachtig, bijna alwetend. Wij zien in elk land secten, die naar het beheersen van Prâna gestreefd hebben. In dit land (Ver. St.) zijn Gedachten-genezers, Genezers door het Geloof, Spiritualisten, Christian Scientisten, hypnotiseurs enz. en indien wij deze verschillende groepen onderzoeken, zien wij als achtergrond van elk dezer beheersing van het Prâna, of zij dit weten of niet. Indien gij al hun theorieën samensmelt, zal het resultaat hetzelfde zijn. Het is de éne en dezelfde kracht, die zij gebruiken, alleen onwetend. Zij zijn op de ontdekking van een kracht gestoten en gebruiken haar onbewust zonder haar aard te kennen, maar zij is dezelfde als de Yogi's gebruiken en welke van Prâna's komt.

Het Prâna is de levenskracht in elk wezen. Gedachte is de fijnste en hoogste werking van Prâna. Gedachte is echter, zoals wij zullen zien, niet alles. Er is ook wat wij instinct noemen, of onbewuste gedachte, het laagste gebied van handeling. Indien een muskiet ons steekt, wil onze hand hem automatisch, instinctief weg slaan. Dit is een uitdrukking van gedachte. Alle reflex-bewegingen van het lichaam behoren tot dit veld der gedachte. Er is verder het hogere gebied van de gedachte, het bewuste. Ik redeneer, ik oordeel, ik denk, ik zie het voor en tegen van bepaalde dingen, toch is dat niet alles. Wij weten, dat de rede beperkt is. De rede

kan alleen tot een zekere grens gaan, daarbuiten reikt zij niet. De cirkel, waarin zij loopt, is inderdaad zeer, zeer beperkt. Toch zien wij tegelijkertijd, dat er feiten binnen deze cirkel komen. Zoals kometen komen er bepaalde dingen binnen deze cirkel; het is zeker, dat zij van buiten de omtrek komen, hoewel onze rede niet daarbuiten kan gaan. De oorzaken van deze verschijnselen, die zich binnen deze kleine grens dringen, liggen buiten deze grens. De geest kan op een nog hoger plan ver- [39] toeven, het bovenbewuste. Wanneer de geest die toestand bereikt heeft, wat Samâdhi genoemd wordt - volmaakte concentratie, bovenbewustzijn - gaat hij buiten de grenzen der rede, en komt van aangezicht tot aangezicht met feiten, die noch instinct noch de rede ooit kunnen weten. Alle handelingen van de subtiele krachten van het lichaam, de ver schillende manifestaties van Prâna, indien geoefend, drijven de geest voort, helpen hem hoger te komen, en bovenbewust te worden, van waaruit hij handel.

In dit heelal is er een ononderbroken substantie op elk bestaansgebied. Physiek is dit heelal één; er is geen verschil tussen de zon en U. De natuurkundige zal U zeggen dat het een. waan is het tegengestelde te beweren. Er is geen werkelijk verschil tussen de tafel en mij; de tafel is een punt in de massa stof en ik een ander. Elke vorm vertegenwoordigt als het ware een draaikolk inde oneindige oceaan van stof, terwijl geen enkele bestendig is. Evenals er in een voortsnellende stroom miljoenen draaikolken zijn, in elk waarvan het water elk ogenblik verschillend is, een paar seconden rondwentelt en dan er weer uitgaat, vervangen door een nieuwe hoeveelheid, zo is het ganse heelal ook een voortdurend veranderende massa stof, waarin alle bestaansvormen even zovele draaikolken zijn. Een hoeveelheid stof komt in een draaikolk, laten wij zeggen een menselijk lichaam, verblijft daar een tijd, wordt veranderd, en gaat over in een ander, laten wij zeggen dit keer een dierlijk lichaam, van waaruit zij na een paar jaar in een andere draaikolk, een klomp mineraal genaamd, over gaat. Het is een voortdurende verandering. Niet één lichaam is bestendig. Er is niet zo iets als mijn lichaam, of Uw lichaam, tenzij in woorden. In de ene geweldige massa stof wordt een punt een maan genoemd, een ander een zon, een ander een mens, een ander een plant, een ander een mineraal. Niet een is er bestendig, maar alles verandert, stof zich eeuwig samenvoegend en ontbindend. Zo is het ook met de [40] geest. Stof wordt vertegenwoordigd door de ether; wanneer de werking van Prâna zeer subtiel is, vertegenwoordigt deze zelfde ether, in een fijnere trillingstoestand, de geest, en daar is hij ook nog een ononderbroken massa. Indien U maar die subtiele trillingstoestand kunt bereiken, zult U zien en voelen, dat het ganse heelal uit subtiele trillingen bestaat. Soms kunnen bepaalde verdovende middelen ons, hoewel nu nog zintuiglijk levend, in die toestand brengen. Velen zullen zich de beroemde proef van Sir Humphrey Davy herinneren, toen het lachgas hem bedwelmde, hoe hij gedurende de lezing onbeweeglijk bleef, verbijsterd, en hoe hij daarna zeide, dat het ganse heelal uit ideeën opgebouwd was. Tijdelijk hadden de grove trillingen als het ware opgehouden, en alleen de subtiele trillingen, die hij ideeën noemde, bestonden voor hem. Hij kon alleen de subtiele trillingen om zich heen zien, alles was gedachte geworden; het ganse heelal was een oceaan van gedachten, hij en iedereen waren kleine gedachtendraaikolken geworden. Dus zelfs in het universum van het denken vinden wij eenheid, en wanneer wij tenslotte tot het Zelf komen, weten wij, dat dat Zelf alleen Eén kan zijn. Boven de stoftrillingen in zijn grove en subtiele aanzichten, boven de beweging is er slechts het Ene. Zelfs in de geopenbaarde beweging is slechts eenheid. Deze feiten kunnen niet meer ontkend worden. De moderne physica heeft ook bewezen, dat het totaal van de energie in het heelal altijd

hetzelfde is. Het is ook bewezen, dat deze totale hoeveelheid energie in twee vormen bestaat. Zij wordt potentieel, getemperd en kalm, en vervolgens komt zij weer tevoorschijn, zich als al deze verschillende krachten manifesterend; weer keert zij terug tot de rustige toestand, en weder manifesteert zij zich. Zo gaat het voort, zich ontwikkelend en in-wikkelend in alle eeuwigheid. De beheersing van dit Prâna wordt, zoals hiervoren vermeld, Prânâyâma genoemd.

De duidelijkste openbaring van dit Prâna in het menselijk [41] lichaam is de beweging der longen. Indien dat ophoudt, dan houden als regel al de andere manifestaties van kracht in het lichaam onmiddellijk op. Maar er zijn personen, die zich zodanig kunnen oefenen, dat het lichaam voortleeft, zelfs wanneer deze beweging opgehouden heeft. Er zijn mensen, die zich enige dagen jaren begraven, en toch zonder ademhaling voortleven. Om het subtiele te bereiken, moeten wij het grovere te hulp roepen, en dus vorderen wij langzaam tot het meest subtiele, totdat wij ons doel bereiken. Prânâyâma betekent in werkelijkheid, dat wij deze beweging der longen leren beheersen, en deze beweging is met de ademhaling verbonden. Niet dat de ademhaling haar voortbrengt; integendeel, zij brengt de ademhaling tot stand. Deze beweging haalt de lucht naar binnen door een pompwerking. Het Prâna beweegt de longen, en de beweging der longen brengt de lucht naar binnen.

Dus Prânâyâma betekent niet het ademen, maar het beheersen van die spierkracht, welke de longen beweegt. Die spierkracht, die zich langs de zenuwen naar de spieren begeeft en van hen naar de longen, zodat zij zich op een bepaalde wijze gaan bewegen, is het Prâna, welke wij bij de beoefening van Prânâyâma moeten beheersen. Wanneer dit Prâna beheerst wordt, dan zullen wij zien, dat al de andere werkingen van het Prâna in het lichaam langzaam beheerst worden. Ikzelf heb mensen gezien, die bijna iedere spier van het lichaam beheersten; en waarom niet? Indien ik bepaalde spieren beheers, waarom niet elke spier en zenuw van het lichaam? Wat is hier onmogelijk? Tegenwoordig is de beheersing verloren gegaan en de beweging is automatisch geworden. Wij kunnen onze oren niet naar believen bewegen, maar wij weten, dat de dieren het wel kunnen. Wij hebben dat vermogen niet, omdat wij het niet beoefenen. Dit is wat atavisme genoemd wordt.

Verder weten wij, dat beweging, die latent geworden is, weer tot manifestatie gebracht kan worden. Door harde arbeid [42] en oefening kunnen bepaalde lichaamsbewegingen, die diep sluimeren, weer onder volmaakte beheersing gebracht worden. In deze zin redenerend zien wij, dat er niet alleen geen onmogelijkheid bestaat, maar iedere mogelijkheid, dat elk lichaamsdeel onder volmaakte beheersing gebracht kan worden. Dit doet de Yogi door Prânâyâma. Misschien hebben sommigen van U gelezen dat bij Prânâyâma, wanneer wij inademen, U Uw ganse lichaam met Prâna moet vullen. In de Engelse vertaling wordt Prâna vertaald door adem en U zijt geneigd te vragen, hoe dat kan. De fout ligt bij de vertaler. Elk lichaamsdeel kan met Prâna gevuld worden, deze levenskracht, en wanneer U dat kunt, kunt U het gehele lichaam beheersen. Alle ziekten en ellende die wij in het lichaam voelen, zullen volmaakt beheerst worden; en dit niet alleen, maar U zult ook het lichaam van een ander kunnen beheersen. Alles is besmettelijk in deze wereld, goed of kwaad. Indien Uw lichaam in een bepaalde spanningstoestand verkeert, zal het de neiging hebben dezelfde spanning in andere tevoorschijn te roepen. Indien U gezond en sterk zijt, zullen diegenen, die in Uw nabijheid verkeren, ook de neiging hebben om gezond en sterk te worden, maar indien U

zwak en ziek zijn, zullen diegenen, die in Uw nabijheid zijn de neiging hebben om ook zo te worden. In het geval van iemand, die een ander tracht te genezen, is het eerst alleen het overbrengen van zijn eigen gezondheid op de ander. Dit is de primitieve soort van genezing. Bewust of onbewust kan gezondheid overgebracht worden. Een zeer sterk mens, die in de nabijheid van een zwak mens leeft, zal hem een beetje sterker maken of hij het weet of niet. Wanneer het bewust gedaan wordt, geschiedt het vlugger en heeft een betere uitwerking. Vervolgens zijn er de gevallen, waarin iemand zelf niet gezond is, toch weten wij, dat hij een ander gezond kan maken. De eerste mens heeft in zulk een geval meer beheersing over het Prâna en kan voor een ogenblik zijn Prâna als het ware in een bepaalde trillings- [43] toestand brengen en het naar een ander persoon overbrengen.

Er zijn gevallen geweest, waar dit proces geschiedde op een afstand, maar in werkelijkheid is er geen afstand in de zin van een onderbreking. Waar is de afstand met een onderbreking? Is er enige onderbreking tussen U en de zon? Het is een ononderbroken massa stof, de zon is er een deel van en U een ander. Is er een onderbreking tussen een deel van een rivier en een ander? Waarom kan dan niet enige kracht overgebracht worden? Daar is geen reden voor. Gevallen van gezond maken op een afstand zijn volmaakt waar. Het Prâna kan op een zeer grote afstand overgebracht worden; maar tegenover één oprecht geval staan er honderden van bedrog. Dit genezingsproces is niet zo gemakkelijk als men denkt. Bij de meest gewone gevallen van zulke genezing zult U zien, dat de genezers eenvoudig gebruik maken van de natuurlijke gezonde staat van het menselijk lichaam. Een allopaath komt cholera-patiënten behandelen en geeft ze zijn medicijnen; de homopaath komt zijn medicijnen geven en geneest misschien meer dan de allopaath, omdat de homopaath zijn patiënten niet verontrust, maar de natuur haar gang laat gaan. De geloofsgenezer geneest nog meer, omdat hij de kracht van zijn geest laat werken en, door het geloof, het sluimerende Prâna van de patiënt opwekt.

Er wordt door de geloofsgenezers voortdurend een fout gemaakt: zij denken, dat het geloof rechtstreeks een mens geneest. Maar geloof alleen is niet genoeg. Er zijn ziekten, waarbij het ergste symptoom is, dat de patiënt nooit denkt, dat hij die ziekte heeft. Dat geweldige geloof van de patiënt is zelf een symptoom van de ziekte en duidt gewoonlijk aan, dat hij vlug zal sterven. In zulke gevallen geldt het beginsel, dat geloof geneest, niet. Indien het alleen het geloof was, dat genas, zouden deze patiënten ook genezen worden. Het Prâna alleen geneest werkelijk.

De reine mens, die het Prâna beheerst, heeft de macht [44] om het in een bepaalde trillingstoestand te brengen, welke overgebracht kan worden op anderen en in hem een gelijke trilling teweeg brengt. Dit ziet U dagelijks. Ik spreek tot U. Wat tracht ik te doen? Ik breng om zo te zeggen mijn geest in een zekere trillingstoestand en hoe meer ik er in slaag hem in die staat te brengen, des te meer zult U beïnvloed worden door wat ik zeg. U allen weet, dat hoe enthousiaster ik ben, hoe meer U van de lezing geniet en hoe minder enthousiast ik ben, hoe minder belangstelling U voelt.

De gigantische wilsmensen der wereld, de wereldbewegers, kunnen hun Prâna in een hoge trillingstoestand brengen en het is zo groot en machtig, dat het anderen in een oogwenk pakt en duizenden worden tot hen aangetrokken en de halve wereld denkt als zij. Grote

profeten der wereld hadden de meest wonderbaarlijkste beheersing van het Prâna, wat hen een geweldige wilsmacht gaf; zij hadden hun Prâna in de hoogste staat van beweging gebracht en dat is wat hun macht gaf de wereld te beroeren. Alle machtsopenbaringen ontstaan uit deze beheersing. Men hoeft het geheim niet te kennen, maar dit is de enige verklaring. Soms gaat de aanvoer van het Prâna in Uw eigen lichaam in meerdere of mindere mate naar een bepaald deel; het evenwicht is verstoord en wanneer het evenwicht van het Prâna is verstoord, wordt wat wij ziekte noemen, teweeggebracht. Het overbodige Prâna wegnemen of het Prâna aanvoeren waar het nodig is, zal de ziekte genezen.

Dat is weer Prânâyâma — te leren wanneer er meer of minder Prâna in een bepaald deel van het lichaam aanwezig is dan nodig. Het gevoel wordt zo subtiel, dat de geest voelt, dat er minder Prâna in de teen of in de vinger is dan nodig, en de macht zal bezitten om het aan te voeren. Dit zijn o.a. de verschillende functies van het Prânâyâma. Zij moeten langzaam en geleidelijk geleerd worden en zoals U ziet, is het gehele doel van Raja-Yoga werkelijk om de beheersing en de richting op de verschillende gebieden van het Prâna [45] te leren. Wanneer een mens zijn energie heeft geconcentreerd, beheerst hij het Prâna in zijn lichaam. Wanneer een mens mediteert, concentreert hij ook het Prâna.

In een oceaan zijn reusachtige golven, huizenhoog, vervolgens kleinere golven en nog kleinere, en tenslotte de kabbelingen, maar de achtergrond van al deze is de oneindige oceaan. De kabbeling is aan de ene zijde met de oneindige oceaan verbonden en de reusachtige golf aan de andere. Dus, de een kan een gigantisch mens zijn en een ander een golfje, maar ieder is met die oneindige oceaan van energie verbonden, wat het algemeen geboorterecht is van elk dier dat bestaat. Waar leven is, daar vormt het pakhuis van oneindige energie de achtergrond. Beginnend als een of andere fungus, een of ander zeer klein microscopisch belletje en voortdurend puttend uit dat oneindige pakhuis van energie, verandert een vorm langzaam en gestadig, totdat het na verloop van tijd een plant is geworden, dan een dier, dan een mens, tenslotte God. Dit wordt bereikt in miljoenen eonen, maar wat is tijd? Een verhoging van de snelheid, een harder streven kan de tijdgolf overbruggen. Dat wat volgens de natuur lang nodig heeft om te groeien, kan verkort worden door de intensiteit van de handeling, zegt de Yogi. Een mens kan langzaam voortgaan met energie te onttrekken aan de oneindige massa, die in het heelal aanwezig is en misschien heeft hij 100 000 jaren nodig om een Deva te worden en dan misschien 500 000 jaar om nog hoger te komen en misschien 5 000 000 jaar om volmaakt te worden. Door een snelle groei zal de tijd verkort worden. Waarom is het niet mogelijk om deze volmaaktheid door voldoende inspanning zelfs in 6 maanden of 6 jaar te bereiken? Er is geen grens. De rede bewijst dat. Indien een machine met een bepaalde hoeveelheid kolen twee mijlen per uur loopt, zal zij de afstand met een grotere hoeveelheid kolen in minder tijd afleggen. Waarom zou dan de ziel door haar actie te versterken niet eveneens [46] volmaaktheid in dit leven zelf bereiken? Alle wezens zullen dat doel tenslotte bereiken, dat weten wij. Maar wie wil graag al deze miljoenen eonen wachten? Waarom haar niet dadelijk bereiken, in dit lichaam zelfs, in deze menselijke vorm? Waarom zal ik die oneindige kennis, oneindige kracht niet nu verkrijgen?

Het ideaal van de Yogi, de gehele wetenschap van de Yoga is er op gericht om de mensen te leren, hoe, door de kracht van assimilatie te versterken, de tijd om volmaaktheid te bereiken,

te verkorten, in plaats van langzaam van punt tot punt te gaan en te wachten totdat het gehele menselijke ras volmaakt is geworden. Al de grote profeten, heiligen en zieners der wereld — wat deden zij? In één ruk leefden zij het gehele leven der mensheid, overspanden de ganse tijdsduur, die de gemiddelde mensheid gebruikt om tot volmaaktheid te komen. In één leven worden zij volmaakt; zij denken nergens anders aan, leven geen ogenblik ergens anders voor en zo wordt de weg voor hen verkort. Dit wordt bedoeld met concentratie, de kracht van assimilatie versterkend, aldus de tijd verkortend. Raja-Yoga is de wetenschap, die ons leert hoe het vermogen tot concentratie te verwerven.

Wat heeft dit Prânâyâma te maken met spiritualisme? Spiritualisme is ook een manifestatie van Prânâyâma. Indien het waar is, dat de overledenen bestaan, al kunnen wij ze alleen niet zien, dan is het heel waarschijnlijk, dat er honderden en miljoenen van hen om ons heen zijn die wij niet kunnen zien, voelen of aanraken. Wij kunnen voortdurend door hun lichaam heen en weer gaan zonder dat zij ons zien en voelen. Het is een cirkel, universum in universum. Wij hebben vijf zintuigen en wij vertegenwoordigen Prâna in een bepaalde trillingstoestand. Alle wezens in dezelfde trillingstoestand zullen elkaar zien, maar indien er wezens zijn die Prâna vertegenwoordigen in een hogere trillingstoestand, zullen zij niet gezien worden. Wij kunnen de lichtsterkte ver- [47] groten, totdat wij het helemaal niet meer zien, maar er kunnen wezens zijn met zulke krachtige ogen, dat zij zulk licht kunnen zien. Verder zullen wij, indien zijn trillingen heel langzaam zijn, geen licht zien, maar er zijn dieren, die het wel zien kunnen zoals katten en uilen. Ons gezichtsveld is slechts één trillingsgebied van dit Prâna. Neem bijvoorbeeld deze atmosfeer; zij is laag na laag opgestapeld, maar de lagen dicht bij de aarde zijn dicht dan die boven en naarmate U hoger gaat wordt de atmosfeer fijner en fijner. Of neem het geval van de oceaan; naarmate U dieper en dieper gaat, neemt de druk van het water toe en dieren, die op de bodem van de zee leven, kunnen nooit naar boven komen, want anders barsten zij uiteen.

Denk aan het heelal als een oceaan van ether, die laag na laag uit verschillende trillingsgraden bestaat onder de werking van Prâna; verder van het middelpunt zijn de trillingen minder, dichterbij worden zij sneller en sneller; elke trillingsorde vormt een gebied. Veronderstel dat deze trillingsreeksen in gebieden verdeeld worden, zoveel miljoen mijl is een groep trillingen, en dan zoveel miljoen mijl een andere nog hogere trillingsgroep, enz. Het is daarom waarschijnlijk, dat diegenen, die in het gebied van een bepaalde trillingstoestand leven, het vermogen hebben om elkaar te herkennen, maar niet diegenen boven hen. Doch, evenals wij ons gezichtsveld kunnen uitbreiden door de telescoop en de microscoop, kunnen wij ons eveneens door Yoga tot de trillingstoestand van een ander gebied brengen en ons in staat stellen te zien wat daar gebeurt. Veronderstel dat deze kamer vol wezens is, die wij niet kunnen zien. Zij vertegenwoordigen Prâna in een bepaalde trillingstoestand, terwijl wij een andere vertegenwoordigen. Veronderstel dat zij snelle trillingen vertegenwoordigen en wij het tegenovergestelde. Prâna is het materiaal, waaruit zij zijn samengesteld evenals wij. Alle zijn delen van dezelfde oceaan van Prâna, zij verschillen alleen in hun [48] trillingsgraad. Indien ik mijzelf tot de snelle trillingen kan brengen, zal dit gebied onmiddellijk voor mij veranderen: ik zal U helemaal niet meer zien; U verdwijnt en zij verschijnen. Enkelen van U weten misschien dat het waar is. Dit brengen van de geest in een hogere trillingstoestand wordt door één woord in Yoga omvat - Samâdhi. Al deze toestanden van hogere trillingen, bovenbewuste trillingen van de geest worden door dat ene woord,

Samâdhi, omvat en de lagere graden van Samâdhi geven ons visies van deze wezens. De hoogste graad van Samâdhi is, wanneer wij het werkelijke zien, wanneer wij het materiaal zien, waaruit het geheel van deze graden van wezens is samengesteld en wanneer wij die ene klomp klei kennen, kennen wij alle klei in het heelal.

Aldus zien wij, dat Prânâyâma zelfs wat waar is in het spiritualisme, omvat. Eveneens ziet U, dat waar ook maar een of andere secte of een groep mensen iets tracht te onderzoeken wat occult en mystiek of verborgen is, het werkelijk deze Yoga is wat zij beoefenen, deze poging om het Prâna te beheersen. U zult zien, dat waar ook maar een buitengewone machtsontplooiing plaats vindt, het de manifestatie van dit Prâna is. Zelfs de natuurkundige wetenschappen kunnen door Prânâyâma omvat worden. Wat beweegt de stoommachine? Prâna, door middel van de stoom. Wat zijn al deze verschijn selen als electriciteit enz. anders dan Prâna? Wat is natuur kundige wetenschap? De wetenschap van Prânâyâma, door uiterlijke middelen. Prâna, wat zich openbaart als geestelijke kracht, kan alleen door geestelijke middelen beheerst worden. Dat deel van Prânâyâma, dat tracht de natuurkundige open baringen van het Prâna met natuurkundige middelen te beheersen, wordt de natuurkundige wetenschap genoemd en dat deel, wat tracht de manifestaties van het Prâna als geestelijke kracht, met geestelijke middelen te beheersen, wordt Raja-Yoga genoemd. [49]